

Arkiv: <arkivID><jplD> FA-A10
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 13.01.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
008/23	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur	07.02.2023
003/23	Alver formannskap	09.02.2023
	Alver kommunestyre	

Utviding av tal teljetidspunkt barnehage

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Alver kommune innfører tre teljetidspunkt for barnehage frå og med januar 2024. Teljetidspunkta vert sett til 01.03, 01.09 og 15.12.

Administrasjonen set i verk arbeidet med å lage retningsline for berekning av tilskot til dei private barnehagane samt justere retningsline for gjennomføring av opptak til barnehage. Framlegg til retningsline kjem opp som eiga sak i juni 2023.

Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 07.02.2023:

Handsaming:

Fellesframlegg frå H, Krf, SV, SP v/Laila Bjørge-Sp:

OKK rår til at saka vert sendt på høyring til alle barnehagane før den vert lagt fram for endeleg avgjerd.

Framlegget vart vedteke med 5 røyster (Christel V. Håland-H, Anne Karin A Eknes-Krf, May Britt V. Gjerde-Sp, Laila Bjørge-Sp, Anna Nordlund-SV) mot 2 (Yngve Valaker-Frp, Jostein Borlaug-Ap)

OKK- 008/23 Vedtak:

Uttale i OKK - 07.02.2023:

OKK rår til at saka vert sendt på høyring til alle barnehagane før den vert lagt fram for endeleg avgjerd.

Politisk handsaming

Saka skal til uttale i utval for oppvekst, kunnskap og kultur

Saka skal til innstilling i formannskap

Saka skal avgjerast i kommunestyret

Saka gjeld

Saka er ei oppfølging av vedtak i kommunestyret 15.12.22, gjeldande sak 182/22 Økonomiplan 2023-2026. I vedtaket er det knytt til fleire verbalpunkt, mellom anna eit punkt om teljetidspunkt barnehage. I

verbalpunktet med tittel Tenesteyting barnehagar og barnehagestrukturplan står det:

«Vi ønskjer at det vert innført tre teljetidspunkt pr. år. Dette vil ha innverknad på kommunen sin økonomi. Folkepartiet trur også at dette vil gjøre det enklere for foreldre og barnehage å ta inn nye barn inne i ett barnehage år. Dette ses på som nødvendig ihht. kommunen sin økonomiske situasjon».

Ordlyden i verbalpunktet blir forstått som ein intensjon om å innføre tre teljetidspunkt for barnehagane i kommunen, og framlegg til vedtak frå kommunedirektøren si side byggjer på denne forståinga.

Saksopplysningar

Bakgrunn:

Fleire kommunar har innført fleire teljetidspunkt i året. Etter Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, § 12 Rapportering av barn i private barnehager kan kommunen «i lokale retningslinjer bestemme at de private barnehagene skal rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid ved flere tidspunkter i tilskuddsåret, og hva som skal til for at tilskuddet endres i løpet av året. De lokale retningslinjene skal fastsettes før tilskuddsåret begynner.»

Sakshistorikk

Temaet har tidlegare vore handsama politisk i 2021, og i sak 080/21 fremja kommunedirektøren å innføre følgjande tre teljetidspunkt i året; 15. februar, 15. august og 15.desember.

Kommunestyret fatta den gong vedtak om å halde på eitt teljetidspunkt i kommunale og private barnehagar, og at det skulle vere 15.12, som er den obligatoriske teljedatoen i samband med BASIL-rapporteringa.

Vurdering

Dei største endringane i forhold til tal barn i barnehagane i Alver kommune er knytt til nytt barnehageår. Dei eldste barna i barnehagen startar på skulen og nye barn tar til i barnehagen. Barna har rett til barnehageplass frå fylte 1 år 1. september, 1. oktober og 1. november, og kommunen har krav på seg om å tilby barnehageplass i samsvar med denne retten. I praksis betyr det at barn etter søknad, har rett til barnehageplass frå fylte 1 år frå august av og ut over hausten, uavhengig av tal teljetidspunkt.

Med fleire teljetidspunkt i året, vil barnehagane få kompensert for barn som blir tatt opp i løpet av barnehageåret.

Ved å innføre teljetidspunkt også 1. september, får kommunen høve til å regulere tilskot til dei private barnehagane i samsvar med det reelle barnetalet i barnehagen i august, heller enn å vente til etter 15.12.

Partar

Saka er relevant for både private barnehagar og kommunen.

Private barnehagar representert ved eigar vil ha interesse i berekningsgrunnlaget for tildeling av tilskot til drift av barnehagen, og er difor definert som part i saka.

Kommunen er også å rekne som part i saka, då det er drifta i dei kommunale barnehagane som danner grunnlag for tilskot til dei private barnehagane samt at tal teljetidspunkt får konsekvens for kommunen sine overføringar til private barnehagar.

Administrasjonen har sendt informasjon om at saka skal til politisk handsaming i februar til dei private barnehagane i kommunen, og invitert dei til å kome med innspel til saka.

Det er kome to innspel. Det eine frå Knarvik barnehage og det andre frå PBL Alver. Innspela er lagt ved som

vedlegg til saka.

Knarvik barnehage ved dagleg leiar har kome med fire innspel til saka. Dei er strukturert etter følgjande oppsett:

1. Rett til barnehageplass

Barnehagen viser til at barn som fyller 1 år ut over hausten har ein lovfesta rett til barnehageplass, og at med teljedato 01.09 vil ikkje barnehagen få tilskot for barn som startar i barnehagen frå 02.09 og til 15.12. Tap av inntekter i fleire månader vil få store konsekvensar for drift.

2. Sikre kvalifisert bemanning

Barnehagen viser til at det er uheldig at det blir skapt ein usikkerheit rundt tilskot og inntekt. Konsekvensen av ein teljedato i september kan vere permittering av personale for kortare eller lengre periode. Barnehagen stiller spørsmål ved kva det vil ha å seie for å sikre eit kvalifisert pedagogisk personale, samt korleis kommunen vil løyse personalsituasjonen i forhold til tilsetjing og permittering gjennom barnehageåret.

3. Administrative kostnader

Barnehagen ber om at det blir utarbeida oversyn over auke i kostnader ved innføring av fleire teljedatoar.

4. Ledige barnehageplassar

Barnehagen viser til at administrasjonen har vist ei uheldig framstilling av tal ledige barnehageplassar i kommunen, og ber om at det faktiske talet blir presentert for politisk.

PBL Alver sine innspel til saka er sett opp i tre hovudpunkt:

1. Innspel til sakshandsaminga

PBL Alver takkar for at dei fekk høve til å kome med innspel til saka. Dei reagerer på at vedtak som har vesentlege og strukturelle innverknader på barnehagane, ikkje blir konsekvensvurdert før vedtak. Dei kan ikkje sjå at det reelle tal ledige plassar (pedagogisk kapasitet) er brukt i saksgrunnlaget. Dei viser til at ei sak om teljetidspunkt er for viktig for barn, føresette og tilsette i barnehagane i Alver til at det kan vedtakast som eit kulepunkt i budsjetthandsaming. Saka må greiast ut på førehand og barnehagane må få kome med innspel før politikarane skal ha det til behandling.

PBL Alver viser til at tida dei har fått til å uttale seg på, er uakseptabel kort.

Vidare viser PBL Alver til det dei vurderer er ein faktafeil i høve til tal ledige barnehageplassar i kommunen, at forutsigbarheit er ein føresetnad for å kunne tilby eit barnehagetilbod med høgt fagleg innhald, god og kompetent bemanning og trygge arbeidsplassar. Dei meiner at innføring av fleire teljetidspunkt i løpet av året gir vesentleg fleire negative konsekvensar enn positive. Sjå vedlegget for fleire detaljar.

2. Tilråding frå PBL Alver

PBL Alver seier at om barna skal få det beste tilbodet dei fortener, meiner PBL Alver at vi må halde på ein teljedato, 15.12.

Dei seier vidare at barnehagetenesta må i samarbeid kome fram til gode føreseielege avtalar der barn får plass i barnehage når dei treng det, haust og vår. Barnehagane må sikrast rammevilkår som gir forutsigbarheit på minimum eitt år om gongen.

3. Innspel til retningslinjer

PBL viser til avtale om å ta inn barn ved ledig kapasitet gjennom året. Ved innføring av tre teljetidspunkt kan det føre til mindre fleksibilitet, då dette vil føre til tre opptak i staden for løpande opptak.

PBL seier dei gjerne vil delta i arbeidet med utarbeiding av retningslinjer for berekning av tilskot og justering av retningslinjer for opptak. For å kunne gjere eit grundig arbeid og sikre medverknad, treng dei lengre tid på å kome med sine innspel.

Dersom tre teljetidspunkt blir vedtatt, ønskjer dei å kome med innspel om at barn som har ein lovfesta rett til barnehageplass fram til 30.11.xx blir tatt med i teljinga i september. Dei viser til at dette blir praktisert i andre kommunar.

Vurdering av innspela frå Knarvik barnehage og PBL Alver:

Med eitt teljetidspunkt vil barnehagane få tilskot etter tal barn i barnehagen ved teljing. I dag er det 15.12. Barn som får plass i barnehagen etter 15.12.22, er ikkje med i grunnlag for tilskot før neste teljing, 15.12.23. Ved fleire teljetidspunkt i året, kan barnehagane få tilskot for barn som startar i barnehagen på eit tidlegare tidspunkt enn ved berre eitt teljetidspunkt. Innføring av fleire teljetidspunkt vil vere til gunst for dei private barnehagane som tar inn barn etter teljetidspunktet 15.12 og i løpet av barnehageåret.

Teljetidspunkt i september vil vere knytt til nytt barnehageår og det tal barn som barnehagane har dette året. For dei fleste barnehagane vil tal tilsette vere tilpassa tal barn, slik at barnehagen oppfyller pedagog- og bemanningsnorm, og dette vil vere regulert frå byrjinga av barnehageåret i august. Teljetidspunkt i september skal ut frå ein slik praksis ikkje føre til usikkerheit i høve til bemanning eller behov for å seie opp tilsette etter teljing.

Det kan vere aktuelt å dokumentere kva innføring av fleire teljetidspunkt har å seie for kapasitet og oppgåver i administrasjonen, men desse oppgåvene er meint å skulle løysast innafor eksisterande rammer.

Politisk leiing i kommunen har fått presentert tal ledige barnehageplassar både ut frå eksisterande godkjenningar for den einskilde barnehage og barnehagane sine vurderingar av kapasitet ut frå pedagogiske vurderingar.

Det er positivt at PBL Alver ønskjer å delta i prosess med utarbeiding og justering av retningslinjer for tilskot og opptak. Det vil vere ein ressurs å ha dei med i dette arbeidet. Det er forståeleg at barnehagane opplever at frist for å kome med innspel til denne saka var i knappaste laget, og dette må det takast omsyn til i vidare arbeid. Målsetjinga med vidare prosess vil vere å skape tryggleik, kvalitet og forutsigbarheit for barnehagane og kommunen.

Innspelet om å innføre ein praksis der barn som har ein lovfesta rett til barnehageplass fram til 30.11.xx blir rekna med i teljinga i september, kan bli vurdert i samband med utarbeiding av retningslinjene.

Økonomiske konsekvensar

Dersom det er vesentlege endringar i aktivitetsnivået i ein privat barnehage, skal kommunen berekne tilskotet på nytt. I praksis har Alver kommune definert at vesentleg endring skal vere knytt til om det fører til endring i tal avdelingar i barnehagen.

Fleire teljetidspunkt i året vil medføre at administrasjonen bereknar tilskotet til dei private barnehagane tilsvarande. Kommunen skriv nye vedtak for dei barnehagane som får endring i barnegruppa. Dersom kommunen held fram med dagens praksis, og ikkje innfører fleire teljetidspunkt, vil Alver kommune dei komande åra truleg få høgare utgifter til tilskot private barnehagar enn om ein innfører fleire teljetidspunkt. Dette er knytt til at det er venta færre barn i barnehagane dei komande åra, og at fleire teljetidspunkt vil vere med på å regulere tilskotet i samsvar med det reelle barnetalet i private barnehagar. Dei største endringane i barnetal er knytt til nytt barnehageår.

Døme: Dersom ein privat barnehage får redusert barnetal med 5 barn under 3 år og 3 barn over 3 år til starten av nytt barnehageår, og kommunen har fleire teljetidspunkt, vil dette få følgjande økonomiske konsekvens i høve til tilskot for hausten:

Sats enkeltstående barnehage				
Barn under 3 år	263 550			
Barn over 3 år	130 462			
X barnehage	15.12.2022	01.09.2023	Reduksjon barn	Reduksjon i tilskot haust 2023
småbarn	26	21	5	439 250
store barn	51	48	3	130 462
Totalt reduksjon av tilskot haust 2023				569 712

Den private barnehagen får då tilskot i samsvar med faktisk barnetal i barnehagen frå august av. Som skildra utgjer det ei stipulert innsparing for kommunen på kr. 569 712.

Sats for tilskot til private barnehagar vert berekna ut frå rekneskapen til kommunale barnehagar 2 år før tilskotsåret, altså er 2021-rekneskapen for kommunale barnehagar grunnlag for berekning av tilskotsatsen til private barnehagar i 2023.

Fleire teljetidspunkt i året vil også bety at ein privat barnehage som tar opp barn utanom hovudopptaket, får justert tilskotet for barnehagen etter ny teljing. Til dømes ved opptak av barn i januar/februar, så kan innføring av eit teljetidspunkt over jul bety at barnehagen får dette kompensert relativt kort tid etter at barnet har byrja i barnehagen. Slik praksis er i dag, vil dette først bli kompensert etter teljing 15.12.

Miljømessige konsekvensar

Det er ikkje vurdert at innføring av tre teljetidspunkt for barnehage vil få miljømessige konsekvensar.

Organisasjonsmessige konsekvensar

Innføring av tre teljetidspunkt vil medføre noko meir sakshandsaming og arbeid knytt til berekning og utbetaling av tilskot til dei private barnehagane for administrasjonen. Opplysningane kan hentast ut frå administrativt barnehagesystem, Vigilo.

Risiko

Den største endringa knytt til tal barn i barnehagen, er som tidlegare sagt relatert til opptak og nytt barnehageår. Dei eldste barna byrjar på skulen og småbarnsavdelinga får nye barn. I tillegg er det naturlege endringar i løpet av året knytt til demografi og flytting.

Tal tilsette i dei kommunale barnehagane blir regulert ved førebuing til nytt barnehageår, når ein veit kor mange barn det skal vere i barnehagen. Ved opptak av nye barn i løpet av året, vil det vere behov for å tilføre ekstra ressursar til bemanning.

Kommunen erfarer at det er fleire barn som kjem til barnehagane i løpet av året, enn tal barn som sluttar eller flyttar.

Innføring av fleire teljetidspunkt har truleg liten innverknad på kvalitet og stabilitet i bemanninga i barnehagen, då barnehagane i stor grad har ei bemanning i tråd med normkrava, og med det har ein praksis med å tilpasse tal tilsette med tal barn i barnehagen. Dette er presentert i kunnskapsgrunnlaget for redusert tal barn i barnehage og skule.

Vurdering av særskilte grupper

Fleire teljetidspunkt kan bidra til auka omfang av opptak til barnehage i løpet av barnehageåret. Dette kan vere positivt for familiar med særleg behov for barnehageplass.

Kommunedirektøren si tilråding

Alver kommune innfører tre teljetidspunkt for barnehage frå og med januar 2024. Teljetidspunkta vert sett til 01.03, 01.09 og 15.12.

Administrasjonen set i verk arbeidet med å lage retningsline for berekning av tilskot til dei private barnehagane samt justere retningsline for gjennomføring av opptak til barnehage. Framlegg til retningsliner kjem opp som politisk sak i juni 2023.

Vedlegg i saken:

31.01.2023	innspill til telletidspunkt fra PBL Alver	1871198
31.01.2023	Innspill Sak 23_444 Telletidspunkt 20.01.23 Knarvik barnehage AS	1871199